

ÎNCHEIERE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Fidel Agro”, avocatul Angela Procopciuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Fidel Agro” împotriva Băncii comerciale „Victoriabank” Societate pe acțiuni și Societatea cu răspundere limitată „Damasancrist”, în proces de lichidare, cu privire la recunoașterea dreptului de retenție și reținerea bunului până la achitarea despăgubirii, recunoașterea ca dobânditor de bună-credință și declararea nulității contractului de gaj,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2018, prin care a fost admis apelul declarat de către Banca comercială „Victoriabank” Societate pe acțiuni, a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Central din 30 octombrie 2017 și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 08 septembrie 2017 SRL „Fidel Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Victoriabank” SA și SRL „Damasancrist”, în proces de lichidare, cu privire la recunoașterea dreptului de retenție și reținerea bunului până la achitarea despăgubirii, recunoașterea ca dobânditor de bună-credință și declararea nulității contractului de gaj.

În motivarea acțiunii a indicat că, lichidatorul SRL „Damasancrist”- Petru Rusu a înaintat instanței de insolvabilitate acțiune civilă privind declararea nulă a tranzacției de vânzare-cumpărare a tractorului MTZ 82.1, anul producerii 2004, număr de înmatriculare EDC 743, și anularea facturii fiscale SU1051201 din 13 mai 2008 încheiată între SRL „Damasancrist” și SRL „Fidel Agro” obligând organele competente la înregistrarea bunului în proprietatea SRL „Damasancrist”, transmiterea tractorului de la SRL „Fidel Agro” în masa debitoare a SRL „Damasancrist” în favoarea BC „Victoriabank” SA conform contractului de gaj din 04 februarie 2008.

A menționat că cu pretenția dată reclamantul nu este de acord, deoarece la momentul procurării mijlocului de transport litigios BC „Victoriabank” SA nu a înregistrat nici un bun în gaj, în modul prevăzut de lege, iar contractul de gaj din 04

februarie 2008 este absolut nul, deoarece a fost încheiat de filiala BC „Victoriabank” SA, care conform art. 102 alin. (2) Cod Civil nu este persoană juridică și nu are capacitatea deplină juridică, nu poate încheia contractele din numele său propriu.

A susținut că la momentul înstrăinării tractorului în litigiu SRL „Damasancrist”, vânzătorul, nu a informat despre careva drept de gaj asupra acestuia, iar Inspecția „Intehagro” a informat că asupra tractorului în litigiu nu a fost înregistrat în registrul de stat careva drept, deci era liber de înstrăinare.

A indicat reclamantul că este terț de bună-credință care a achitat prețul integral indicat în factura fiscală și timp de 9 ani s-a aflat în posesia bunului, l-a reparat și a investit cheltuieli de întreținere în sumă de 225056 de lei, ce depășește suma achitată la vânzare.

A declarat că BC „Victoriabank” SA cunoștea faptul că bunul a fost vândut și deținut de SRL „Fidel Agro”, dar nu a inițiat în instanța de judecată acțiune privind transmiterea silită în posesiune a bunului pretins gajat.

A solicitat recunoașterea dreptului de retenție al SRL „Fidel Agro” asupra tractorului MTZ 82.1, anul producerii 2004, număr de înmatriculare EDC 743, de a reține atât timp cât SRL „Damasancrist” nu-l despăgubește pentru cheltuielile necesare și utile pe care le-a făcut pentru acest bun, recunoașterea SRL „Fidel Agro” ca dobânditor de bună credință a tractorului în litigiu și constatarea nulității absolute a contractului de gaj din 04 februarie 2008 încheiat între SRL „Damasancrist ” și BC „Victoriabank” SA, Filiala Edineț asupra tractorului în litigiu.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț sediul Central din 30 octombrie 2017 a fost admisă parțial acțiunea și a fost recunoscut dreptul de retenție a SRL „Fidel Agro” asupra tractorului de model „MTZ 82.1” de a-l reține atât timp cât SRL „Damasancrist”, în proces de lichidare, nu o despăgubește pentru cheltuielile necesare și utile pe care le-a suportat pentru îmbunătățirea calității acestui bun estimat în valoare de 225056 de lei. A fost recunoscut SRL „Fidel Agro” ca dobânditor de bună credință a tractorului de model „MTZ 82.1”, anul producerii 2004, număr de înmatriculare EDC 743. În rest acțiunea a fost respinsă.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a reținut că la data eliberării facturii fiscale nr. SU1051201 din 13 mai 2008, potrivit căreia SRL „Damasancrist”, în calitate de vânzător, a primit de la SRL „Fidel Agro”, în calitate de cumpărător, suma de 65430 de lei în contul vânzării tractorului „Belarus MTZ 82.1-57”, precum și la data eliberării certificatului de înmatriculare pe numele reclamantului din data de 06 iunie 2008, acesta din urmă nu a cunoscut faptul că tractorul anterior la data de 04 februarie 2008 a fost gajat în favoarea BC „Victoriabank” SA, fapt confirmat și de martorul Natalia Bortă, administrator al SRL „Damasancrist” din a. 2008.

Prima instanță a reținut că potrivit facturilor fiscale prezentate și anexate de reclamant acesta a făcut investiții și cheltuieli în reparația și schimbarea unor utilaje a tractorului în litigiu în sumă de 225056 de lei, iar potrivit art. 637 alin. (1) Cod civil, are dreptul de a reține tractorul în litigiu atâta timp cât SRL „Damasancrist” nu o va despăgubi pentru cheltuielile necesare și utile pe care le-a suportat.

Prima instanță a constatat neîntemeiată cerința reclamantului cu privire la constatarea nulității contractului de gaj nr. 01/08 din 04 februarie 2008, deoarece din confirmarea de înregistrare a gajului nr. 100121 din 06 februarie 2008, efectuat de notarul Galina Morea, a fost stabilită înregistrarea gajului în privința mai multor

bunuri imobile, inclusiv și față de tractorul de model „MTZ 82.1” a. 2004, nr. de înmatriculare EDC 743 la solicitarea debitorului gajist SRL „Damasancrist” în favoarea creditorului gajist BC „Victoriabank” SA, fiind respectate condițiile de înregistrare a gajului.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2018 a fost admisă cererea de apel depusă de BC „Victoriabank” SA, a fost casată parțial hotărârea Judecătorei Edineț sediul Central din 30 octombrie 2017 și a fost adoptată o nouă hotărâre, de respingere integrală a acțiunii.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a reținut că SRL „Fidel Agro” nu poate fi considerat ca cumpărător de bună credință, deoarece în momentul încheierii tranzacției de vânzare-cumpărare a tractorului SRL „Damasancrist” cunoștea cu certitudine faptul gajării tractorului în litigiu, iar SRL „Fidel Agro” trebuia să știe de existența gajului, să acceseze Registrul gajului bunurilor imobile, care este un registru public, și unica sursă de informare oficială de date privind gajul bunurilor mobile pentru toate sistemele informaționale ale autorităților administrației publice, persoanelor fizice și juridice, decăzându-l din dreptul de a reține bunul și a pretinde careva despăgubiri.

Astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a admis pretenția reclamantului cu privire la retenția bunului și încasarea despăgubirilor, deoarece, prin ordonanța Judecătorei Economice de Circumscripție din 17 august 2009 a fost dispusă transmiterea silită de la debitorul gajist SRL „Damasancrist” în posesiunea creditorului BC „Victoriabank” SA a mai multor bunuri, inclusiv și a tractorului în litigiu, iar încercarea reclamantului de a reține acest bun poartă un caracter ilicit și neîntemeiat, retenția urmând a fi exercitată doar în cazurile stabilite de lege.

La data de 21 martie 2018, în termenul prevăzut de lege, reprezentantul SRL „Fidel Agro”, avocatul Angela Procopciuc, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la emiterea acesteia au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond.

Prin referința depusă la data de 27 aprilie 2018 BC „Victoriabank” SA a solicitat declararea recursului depus de către SRL „Fidel Agro” ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul SRL „Fidel Agro”, avocatul Angela Procopciuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul SRL „Fidel Agro”, avocatul Angela Procopciuc, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului SRL „Fidel Agro”, avocatul Angela Procopciuc, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul SRL „Fidel Agro”, avocatul Angela Procopciuc, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic